

עקרון שלטון החוק

איך משתמשים במילון? בבגרות כתוב "הציגו מושג" — וההגדרה חייבת לבוא מהחומר שלמדתם, לא מהקטע. לכן: קוראים את המושג, מכסים את ההסבר ואומרים אותו במילים שלכם. בסוף בודקים את עצמכם במשחק ההתאמה שבעמוד הנושא.

הנושא במבט כולל

מושג	מה צריך לדעת
סוג עבריינות: פלילית רגילה	עבירה על חוק, המבוצעת על ידי אדם שפועל בדרך אקטיבית – פעילה, לרוב אלימה
הזכות לחופש הביטוי	הזכות לחופש הביטוי קובעת שיש לאפשר לכל אדם לומר את דעת ו/או את השקפת עולמו
עיקרון שלטון החוק	עיקרון הקובע שהחוק במדינה הדמוקרטית נקבע על ידי רשות מחוקקת הנבחרת על ידי האזרחים
פקודה בלתי חוקית	הוראה הניתנת על ידי מפקד מוסמך או רשות מוסמכת אך סותרת את החוק או את הנחיות הצבא או חורגת מסמכות נותן הפקודה. במסגרת צבאית חובה לציית להוראה זו/ אי ציות יגרום להעמדה לדין של הפקוד. נותן ההוראה נושא באחריות של הפרת החוק. במסגרת אזרחית אין חובה לציית להוראה/פקודה בלתי חוקית
פקודה בלתי חוקית בעליל	הוראה אשר ניתנת על ידי מפקד מוסמך או רשות מוסמכת. ההוראה סותרת ערכי מוסר ומצפון אנושי בסיסיים/ "דגל שחור" מתנוסס מעליה/ "אי חוקיות הדוקרת את העין ומקוממת את הלב"/ אי החוקיות ואי המוסריות גלויה ומובהקת. חובה שלא לציית לפקודה זו אפילו במסגרת צבאית. ציות יגרום להעמדה לדין של נותן הפקודה והמבצע
סוג העבריינות: עבריינות פלילית	עבריינות היא פעולה שנעשית בניגוד לחוק, והשלטון רואה בה מזיקה או מסוכנת לחברה ולכן יש להעניש עליה
עבריינות פלילית רגילה	הפרת החוק נעשית ממניעים של תועלת אישית של טובת הנאה עצמית, ולא ממניעים מוסריים. לדוג': רצח, אונס, גניבה, שוד, תקיפה רמאות
לאומיות אתנית – תרבותית	השאיפה המשותפת לבני לאום לשלטון עצמי במסגרת של מדינה ריבונית/ לניהול לאומיות אתנית-תרבותית עצמי בתוך מדינה
הזכות לחופש הדת	זכותו של כל אדם להחזיק בכל אמונה, להשתייך לכל קבוצה דתית, לקיים כל טקס, מנהג, או פולחן

מבוסס על חומרי עמוד הנושא באתר ועל מוקדי הלימוד של משרד החינוך (תכנית אשנב). חומר לתרגול ולחזרה עצמית.